

The article formulates the principles of the state housing policy, which determine the directions of its sustainable development to ensure the well-being of the population. The importance of the government taking measures to improve the conditions and quality of living of the population due to the significant influence of the development of the housing construction industry on the dynamics of social and economic indicators of the country and individual regions. The main goals of the state housing policy are defined and generalized, and the tools and mechanisms of the state housing policy aimed at improving the current situation in providing the population with housing are proposed.

Key words: *housing policy, state regulation, welfare of the population, criteria of efficiency, social housing, affordable housing.*

Посилання на статтю:

АРА: Kakhovka, O.B. (2018) Derzhavna zhytlova polityka v zabezpechenni dobrobutu naselennya. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 38, 220 – 225.

ДСТУ: Каховська О.В. Державна житлова політика в забезпеченні добробуту населення [Текст] / О.В. Каховська // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. – 2018. – № 38. – С. 220–225.

УДК 338. 001.36:69.003

К.В. Ізмайлова,

канд. екон. наук, професор

ORCID: 0000-0001-8460-110X

Н.В. Боліла,

старший викладач кафедри економіки будівництва

ORCID: 0000-0002-3353-8347

Київський національний університет будівництва і архітектури

МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ВТРАТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

У статті здійснено огляд українських і зарубіжних моделей прогнозування фінансової стійкості, які можуть використовуватись управлінським персоналом будівельних підприємств. Визначено, що прогнозування фінансової стійкості є важливою складовою системи економічної безпеки будівельного підприємства. Аналіз літературних джерел дозволив визначити, що найбільш розповсюдженими методами оцінювання фінансової стійкості у даний час є метод коефіцієнтів і багатofакторні моделі, створені на основі використання кореляційно-регресивного аналізу. Обґрунтовано необхідність використання сучасних інформаційних технологій для формування системи економічної безпеки підприємств.

Ключові слова: *антикризове управління, фінансовий аналіз, будівельне підприємство, загрози, ризики, модель прогнозування фінансової стійкості, економічна безпека.*

Вступ. В умовах загального економічного спаду, в кризовому стані опинилося більшість підприємств, особливо, підприємств матеріального виробництва, найбільш чутливого до зміни фаз економічного циклу, в тому числі підприємств будівельної галузі. Це обумовлює збільшення кількості підприємств, яким загрожує банкрутство та вимагає підвищеної уваги до формування системи економічної безпеки.

Розвиток ринкових відносин не тільки підвищує відповідальність і самостійність підприємств у прийнятті управлінських рішень, але і збільшує вимоги до системи економічної безпеки, яка повинна у інтерактивному режимі змінюватись, відповідаючи на нові виклики і загрози. Ефективність такої системи багато в чому залежить від об'єктивності, своєчасності та всебічності оцінювання існуючої й очікуваної фінансової стійкості підприємства.

Оцінювання фінансової стійкості підприємства становить інтерес для широкого кола суб'єктів ринку, а саме: управлінського персоналу підприємства, який хоче мати неупереджену думку про свою діяльність і розробити заходи щодо її поліпшення; інвесторів, зацікавлених в ефективності та прийнятній ризиковості інвестування своїх коштів; кредиторів і постачальників, які бажають впевнитись у платоспроможності підприємства; партнерів по бізнесу, які прагнуть встановити з підприємством стабільні й надійні ділові відносини (постачальники, споживачі, транспортувальники, страхові компанії та ін.); інших структур.

Такі обставини вимагають готовності підприємства до створення нових та використання і адаптації до своєї діяльності вже діючих інструментів із прогнозування фінансової стійкості і системної ув'язки їх із вже існуючою системою економічної безпеки, що потребує додаткових досліджень. Формування такої системи дозволить знизити ймовірність виникнення кризових ситуацій, зменшити розміри можливих збитків, посилити можливості підприємства протидіяти кризовим явищам та підвищити конкурентні позиції на ринку.

Аналіз досліджень і публікацій. Зокрема, дослідженнями проблем підприємств в подоланні кризових явищ та формування й використання можливостей антикризового управління, прогнозування фінансової стійкості та економічної безпеки будівельних підприємств займалися такі вітчизняні науковці, як: Бланк І., Брюховецька Н., Скупський Р., Измайлова К., Гюріна Н., Шатайло О., Лич В., Терещенко О., Стеценко С., Сорокіна Л., Беленкова О., Рижакова Г., Цифра Т., Гусарова Л., Скрипник А., Вахович І., Погребняк А. Ю. Хлевицька Т.Б. та інші.

Постановка завдання. Разом з тим, слід відзначити недостатність теоретичних напрацювань щодо розкриття сутності та особливостей формування економічної безпеки будівельних підприємств та взаємозв'язки існуючих моделей прогнозування фінансової стійкості, із урахуванням галузевих особливостей.

З огляду на багаторічну збитковість підприємств будівельного сектору економіки і їх низький рівень фінансової стійкості, формування ефективної системи економічної безпеки є невідкладною потребою, необхідним елементом для подальшого розвитку.

Метою статті є огляд існуючих моделей прогнозування фінансової стійкості будівельних підприємств та адаптація існуючих моделей до особливостей операційної, інвестиційної і фінансової діяльності будівельних підприємств.

Основна частина. В Україні розроблена й діє Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, що затверджена наказом

Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98 [1]. Інтегральна оцінка дає змогу поєднати в одному показнику багато різних за змістом і назвою, одиницями вимірювання, вагомістю та іншими характеристиками чинників фінансового стану, серед яких можна виділити: показники оцінювання майнового стану (активна частина основних засобів, коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття), показники оцінювання фінансової стійкості та платоспроможності (рівень фінансової стійкості, маневреність робочого капіталу, коефіцієнт незалежності (автономії), коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт фінансової стійкості, показник фінансового лівериджу (важеля)), показники оцінювання ліквідності активів (коефіцієнт покриття, коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості, коефіцієнт абсолютної ліквідності), показники оцінювання прибутковості (прибутковість активів, прибутковість власного капіталу, прибутковість реалізованої продукції, показники оцінювання ділової активності), показники продуктивності (продуктивність праці, фондвідача, оборотність оборотних активів, оборотність запасів, оборотність власного капіталу, оборотність основного капіталу), показники оцінювання ринкової активності (прибуток на акцію, цінність акції, дивідендна дохідність акції, дивідендний вихід, коефіцієнт котирування акції).

В Україні розроблена й діє Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій, затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 27 червня 1997 р. [2]. Наведена методика відповідає положенням Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 14.05.95 № 2343-ХІІ.

Основним завданням аналізу є оцінка результатів господарської діяльності за попередній та поточний роки, виявлення факторів, які позитивно чи негативно вплинули на кінцеві показники роботи підприємства, прийняття рішення про визначення підприємства платоспроможним (неплатоспроможним) та подання пропозиції щодо доцільності внесення цього підприємства до Реєстру неплатоспроможних підприємств і організацій.

Джерелами інформації для здійснення аналізу є форми фінансової звітності, розрахунки нормативу власних обігових коштів, розшифровка дебіторської та кредиторської заборгованості, бізнес-план, матеріали маркетингових досліджень, інша інформація.

Методика передбачає аналіз:

- динаміки валюти балансу та його структури;
- джерел власних коштів на основі коефіцієнтів автономії, фінансової стабільності, фінансового лівериджу, забезпеченості власними коштами;
- структури кредиторської заборгованості. Особлива увага звертається на наявність простроченої заборгованості перед бюджетом, з оплати праці та соціального (у тому числі пенсійного) страхування та перед іншими кредиторами;
- активів підприємства та їх структури як з погляду їх участі у виробництві, так і з погляду рівня їх ліквідності;
- структури оборотних засобів на базі коефіцієнта оборотності оборотних засобів, часу обороту, коефіцієнта оборотності запасів та середньої тривалості одного обороту запасів;

• власних обігових коштів і платоспроможності, що визначається такими показниками:

- робочим капіталом (власні оборотні засоби); оптимальний розмір залежить від сфери діяльності, обсягу реалізації, кон'юнктури ринку тощо;

- маневреністю робочого капіталу M_K – часткою запасів у його загальній сумі; коефіцієнтом покриття K_{Π} (критичне значення $K_{\Pi} = 1$); якщо $K_{\Pi} < 1$, підприємство має неліквідний баланс; якщо $K_{\Pi} = 1-1,5$, підприємство своєчасно ліквідує борги;

- витрат на виробництво;
- прибутковості підприємства;
- використання прибутку.

Поряд з аналізом фінансового стану Методика передбачає аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства.

Результати аналізу заносять у зведену форму “Основні фінансово-економічні показники та коефіцієнти”. Після цього комісія робить висновок щодо доцільності чи недоцільності внесення підприємства до Реєстру неплатоспроможних підприємств та організацій.

Дослідження методами мультиплікативного дискримінантного аналізу зв'язку між значеннями показників фінансового стану і подальшої долі (розквіту чи занепаду) підприємств дали змогу отримати регресивні рівняння для прогнозування ймовірності банкрутства.

Найпоширеніші нині методи діагностики банкрутства запропонував у 1968 р. відомий західний економіст Е. Альтман – Z-моделі [3; 6]. За двофакторною моделлю ймовірність банкрутства (індекс Z) визначається коефіцієнтом покриття K_{Π} і коефіцієнтом автономії (фінансової незалежності) $K_{авт}$ за формулою

$$Z = -0,3877 - 1,0736 K_{\Pi} + 0,0579 K_{авт}$$

Для підприємств, у яких $Z = 0$, ймовірність банкрутства становить 50%.

Від'ємні значення Z свідчать про зменшення ймовірності банкрутства. Якщо $Z > 0$, то ймовірність банкрутства перевищує 50% і підвищується зі збільшенням Z.

Ця модель проста, не потребує великого обсягу вихідної інформації, але недостатньо точно прогнозує ймовірність банкрутства. Похибка $\Delta Z = \pm 0,65$ [3].

Для того щоб прогноз був точніший, у західній практиці фінансового аналізу застосовують п'ятифакторну модель визначення індексу Z [5; 6, 13, 17]:

$$Z = 3,3 K_1 + 1,0 K_2 + 0,6 K_3 + 1,4 K_4 + 1,2 K_5,$$

де

$$K_1 = \frac{\text{Прибуток до сплати відсотків і податків}}{\text{Активи}};$$

$$K_2 = \frac{\text{Виручка від реалізації}}{\text{Активи}};$$

$$K_3 = \frac{\text{Ринкова вартість власного капіталу}}{\text{Залучений капітал}};$$

$$K_4 = \frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Активи}};$$

$$K_5 = \frac{\text{Власні обігові кошти}}{\text{Активи}}.$$

Критичне значення $Z = 2,675$. Із цим значенням порівнюється розрахункове значення Z для конкретного підприємства. Якщо $Z < 2,675$, підприємству в

найближчі два-три роки загрожує банкрутство; якщо $Z > 2,675$, це свідчить про сталий фінансовий стан підприємства.

Незважаючи на привабливість методики, за допомогою якої можна просто отримати кількісну характеристику такого складного поняття, як банкрутство, застосування індексу істотно обмежується вимогою мати ринкову оцінку власного капіталу K_3 . Це можливо лише для великих корпорацій, акції яких вільно котируються на фондових біржах. Враховуючи недостатню розвиненість фондового ринку в Україні, звертання переважної більшості українських підприємств до індексу Альтмана буде некоректним.

Українські підприємства можуть застосовувати тест, запропонований Е.Альтманом у 1983 р.

$$Z_{83} = 3,107 K_1 + 0,995 K_2 + 0,42 K_3^1 + 0,847 K_4 + 0,717 K_5,$$

де

$$K_3^1 = \frac{\text{Балансова вартість власного капіталу}}{\text{Залучений капітал}}.$$

Граничне значення індексу Z_{83} дорівнюватиме 1,23.

Крім індексу Альтмана у зарубіжних країнах використовують показник діагностики платоспроможності Конана і Гольдера [4, 13].

$$Z = 0,16 x_1 - 0,22 x_2 + 0,87 x_3 + 0,10 x_4 - 0,24 x_5,$$

де

$$x_1 = \frac{\text{Дебіторська заборгованість} + \text{Кошти}}{\text{Активи}};$$

$$x_2 = \frac{\text{Постійний капітал}}{\text{Пасиви}};$$

$$x_3 = \frac{\text{Фінансові витрати}}{\text{Виручка від реалізації}};$$

$$x_4 = \frac{\text{Витрати на персонал}}{\text{Додана вартість}};$$

$$x_5 = \frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Залучений капітал}}.$$

Наведені рівняння були отримані методами кореляційного аналізу статистичної вибірки даних щодо 95 малих і середніх промислових підприємств.

У зарубіжній практиці фінансового аналізу відомі також тести на ймовірність банкрутства Лису (Z_L) та Таффлера (Z_T) [13].

$$Z_L = 0,063 x_1 + 0,092 x_2 + 0,057 x_3 + 0,001 x_4,$$

де

$$x_1 = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Активи}};$$

$$x_2 = \frac{\text{Прибуток від реалізації}}{\text{Активи}};$$

$$x_3 = \frac{\text{Нерозподілений прибуток}}{\text{Активи}};$$

$$x_4 = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Залучений капітал}}$$

Граничне значення $Z_{\text{Л}} = 0,037$.

$$Z_T = 0,03 x_1 + 0,13 x_2 + 0,18 x_3 + 0,16 x_4,$$

де

$$x_1 = \frac{\text{Прибуток від реалізації}}{\text{Короткострокові зобов'язання}};$$

$$x_2 = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Зобов'язання}};$$

$$x_3 = \frac{\text{Короткострокові зобов'язання}}{\text{Активи}};$$

$$x_4 = \frac{\text{Виручка від реалізації}}{\text{Активи}}.$$

Якщо $Z_T > 0,3$ – підприємство має добрі довгострокові перспективи, при $Z_T < 0,2$ – є ймовірність банкрутства.

За формулою, запропонованою дослідниками Антроповим Ю.В. і Беленковою О.Ю. [11], можливість втрати підприємством фінансової стійкості визначається наступним чином:

Група 1 (низька фінансова стійкість)	$y_1 = 8,3597n_4 - 0,00139p_4 + 0,0109d_9 + 0,022n_6 - 0,0423d_1 - 5,717$
Група 2 (безповортона втрата стійкості)	$y_2 = 7,561n_4 - 0,0028p_4 + 0,0139d_9 + 0,003n_6 - 0,021d_1 - 6,376$
Група 3 (нормальний рівень стійкості)	$y_3 = 1,67n_4 - 0,0003p_4 + 0,000359d_9 + 0,0027n_6 - 0,017d_1 - 0,801$

За результатом аналізу, підприємство входить у ту групу, за якої значення інтегрального показника буде мати максимальне значення.

Не всі з перелічених показників можна взяти з фінансової звітності. Потрібна додаткова інформація. Критичні значення показників можна отримати, оброблюючи методами математичної статистики дані про діяльність підприємств за окремими галузями економіки.

Висновки. На нашу думку, основною умовою сталого розвитку будівельного підприємства є своєчасна розробка та реалізація ефективних заходів відповідно до змін зовнішнього та внутрішнього середовища. Тому необхідним є визначення можливості підприємства до впровадження відповідних заходів. При цьому

важливою складовою системи економічної безпеки виступають саме моделі прогнозування втрати фінансової стійкості підприємств будівництва у довгостроковій перспективі. У даний час вже створено досить багато таких моделей, але потребує уточнення склад показників в залежності від розміру, галузевої належності, організаційної форми функціонування підприємства.

Список літератури:

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству від 23 лютого 1998 № 22 // Держ. інформ. бюл. про приватизацію. – 1998. – № 7.
2. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій: Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству від 27 червня 1997 р. // Держ. інформ. бюл. про приватизацію. – 1997. – № 12.
3. Артеменко В.Г, Беллендир М.В. Фінансовий аналіз. – М.: ДИС, 1998. – 120с.
4. Лігоненко Л., Ковальчук Г. Оцінка платоспроможності підприємства: Методичні підходи // Економіка, фінанси, право. – 1998. – № 9.
5. Измайлова К. В. Фінансовий аналіз у будівництві. Навч. посіб. - К.: Київ. "Кондор". 2007. - 236 с.:
6. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Финансы предприятий. М.: ИНФРА-М, 1998. 344 с.
7. Економетричний інструментарій управління фінансовою безпекою підприємств будівництва: [моногр.] / Л.В. Сорокіна, А.Ф. Гойко, С.П. Стеценко, К.В. Измайлова та інші. – К.: Київський національний університет будівництва і архітектури, Кривий Ріг: Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 404 с.
8. Стеценко С.П. Економічна безпека: сутність і структура / С.П. Стеценко // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 24. – С. 104-106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_24_26.
9. Боліла Н.В. Шляхи запобігання виникнення кризового стану підприємства. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. Вип. 19. 2008. С. 67-69.
10. Крикун К.В. Оцінка рівня ефективності використання виробничих ресурсів, як засіб попередження банкрутства у будівництві / К.В. Крикун, С.Л. Оліферук, А.С. Рязанов // Містобудування та територіальне планування. – К.: КНУБА, 2014. – Вип. 50. – С.168-170.
11. Bieliukova O.Yu. & Antropov Yu.V. (2013) The prediction model of economic stability (based on small construction enterprises of Ukraine) European Applied Sciences, November-December, 2013, 8 - Stuttgart, Germany- pp. 161-163.
12. Беленкова О.Ю. Економічна стійкість – основа конкурентоспроможності підприємства / О.Ю. Беленкова, Ю.В. Антропов // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин.: зб. наукових праць. – Вип.32. – 2014. – С. 165-171
13. Беленкова О.Ю. Оценка точности моделей прогнозирования экономической устойчивости строительных предприятий / О.Ю. Беленкова, Ю.В. Антропов // Приволжский научный вестник, 2013-№9 (25)-С.31-36
14. Вахович І.В. Забезпечення економічної стійкості малих будівельних підприємств – основа їх економічної безпеки / І.В. Вахович, О.О. Молодід

// Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин: зб. наук. праць. – Київ: КНУБА, 2013. – Вип. 30. – С. 249-255.

15. Измайлова К. В. Імітаційне моделювання фінансових показників інвестиційної діяльності підприємства / К.В. Измайлова, В.В. Пархоменко // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин». – К.: КНУБА, 1997. С. 73 – 76.

16. Сорокіна Л.В. СVP – механізм фінансової безпеки будівельних підприємств у нестійких економічних умовах / А.Ф. Гойко, Л.В. Сорокіна, В.А. Скакун // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин». – Вип. 35. – К.: КНУБА, 2017. С. 13 – 36.

17. Fedosova, O.V., Molodid, O.O. and Terenchuk, S.A. (2011) Vyznachennia rivnia ekonomichnoi bezpeky budivelnogo pidpriemstva na osnovi ekonometrychnykh modelei, *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system*. V. 5. Pp. 117-119.

18. Fedorenko, V.H., Voronkova, T.Ie., Ryzhakova, H.M. & Stetsenko, S.P. (2015). Investytsiino-innovatsiinyi rozvytok v konteksti ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva / //Monohrafiia – DKS tsentr, Kyiv.

References:

1. Metodyka intehralnoi otsinky investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstv ta orhanizatsii: Zatv. nakazom Ahentstva z pytan zapobihannia bankrutstvu vid 23 liutoho 1998 № 22. Derzh. inform. biul. pro pryvatyzatsiiu. 1998. № 7.

2. Metodyka provedennia pohlybenoho analizu finansovo-hospodarskoho stanu neplatospromozhnykh pidpriemstv ta orhanizatsii: Zatv. nakazom Ahentstva z pytan zapobihannia bankrutstvu vid 27 chervnia 1997 r. Derzh. inform. biul. pro pryvatyzatsiiu. 1997. № 12.

3. Artemenko, V.H, Bellendyr, M.V. (1998) Fynansovii analiz. 120 p.

4. Lihonenko, L., Kovalchuk, H. (1998) Otsinka platospromozhnosti pidpriemstva: Metodichni pidkhody. *Ekonomika, finansy, pravo*. № 9.

5. Kolesnykov, V.Y., Krolyvetskaia, L. P. (1995) Bankovskoe delo. M.: Fynansy.

6. Sheremet, A.D., Saifulyn, R.S. (1998) Fynansy predpriyatiy. M.:INFRA-M.

7. Sorokina, L. & ets. (2017). Econometric toolkit for financial security management of construction companies. 404 p.

8. Stetsenko, S.P. (2013). Economic security: security and structure. Investment: practice and additional. 24. 104-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_24_26..

9. Bolila, N.V. (2008) Shliakhy zapobihannia vynyknennia kryzovoho stanu pidpriemstva. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva*. Vyp. 19. Pp. 67-69.

10. Krykun, K.V., Oliferuk, S.L., Riazanov, A.S. (2014) Otsinka rivnia efektyvnosti vykorystannia vyrobnychykh resursiv, yak zasib poperedzhennia bankrutstva u budivnytstvi. *Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia*. Vyp. 50. Pp. 168-170.

11. Bielienskova, O.Yu., Antropov, Yu.V. (2014) Antropov Ekonomichna stiikist – osnova konkurentospromozhnosti pidpriemstva. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*. 32.165-171

12. Bielienskova, O. Yu., Antropov, Yu.V. (2013) Otsenka tochnosti modelei prohnozuvannya ekonomicheskoi ustoichyvosti stroytelnykh predpriyatiy. *Pryvolzhskiy nauchnyi vestnyk*, 9 (25). 31-36

13. Bielienskova O.Yu. & Antropov Yu.V. (2013) The prediction model of economic stability (based on small construction enterprises of Ukraine) *European Applied Sciences*, November-December, 2013, 8 - Stuttgart, Germany- pp. 161-163.

14. Vakhovych, I.V., Molodid, O.O. (2013) Zabezpechennia ekonomichnoi stiikosti malykh budivelnnykh pidpriemstv – osnova yikh ekonomichnoi bezpeky. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn.* 30. 249-255.

15. Izmailova, K. V., Parkhomenko, V.V. (1997) Imitatsiine modeliuвання finansovykh pokaznykiv investytsiinoi diialnosti pidpriemstva. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva.* – K.: KNUBA. 73 – 76.

16. Hoiko, A.F., Sorokina, L.V., Skakun, V.A. (2017) SVR – mekhanizm finansovoi bezpeky budivelnnykh pidpriemstv u nestiikykh ekonomichnykh umovakh. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva.* Vyp. 35. Pp. 13 – 36.

17. Fedosova, O.V., Molodid, O.O. and Terenchuk, S.A. (2011) Vyznachennia rivnia ekonomichnoi bezpeky budivelnnoho pidpriemstva na osnovi ekonometrychnykh modelei, *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system.* V. 5. Pp. 117-119.

18. Fedorenko, V.H., Voronkova, T.Ie., Ryzhakova, H.M. & Stetsenko, S.P. (2015). Investytsiino-innovatsiinyi rozvytok v konteksti ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva. Monohrafiia.

Е.В. Измайлова, Н.В. Болила

Модели прогнозирования финансовой устойчивости как составляющей системы экономической безопасности подрядных строительных компаний

В статье сделан обзор украинских и зарубежных моделей прогнозирования финансовой устойчивости, которые могут использоваться руководством строительных предприятий. Определено, что прогнозирование финансовой устойчивости является важной составляющей системы экономической безопасности строительного предприятия. Анализ литературных источников позволил определить, что наиболее распространенными методами оценки финансовой устойчивости в настоящее время является метод коэффициентов и многофакторные модели, созданные на основе использования корреляционно-регрессионного анализа. Обоснована необходимость использования современных информационных технологий для формирования системы экономической безопасности предприятий.

Ключевые слова: антикризисное управление, финансовый анализ, строительное предприятие, угрозы, риски, модель прогнозирования финансовой устойчивости, экономическая безопасность.

E. Izmaylova, N. Bolila

Models of forecasting the loss of financial strength as a component of the system of economic security of contracting enterprises

The article reviews Ukrainian and foreign models of forecasting financial stability, which can be used by management of construction companies. It is determined that forecasting financial stability is an important component of the economic security system of a construction company. Analysis of the literature has revealed that the most common methods of assessing financial stability today are the method of coefficients and multifactor models based on the use of correlation-regression analysis. The necessity of using modern information technologies for the formation of the system of economic security of enterprises is substantiated.

Keywords: crisis management, financial analysis, construction company, threats, risks, model of forecasting financial stability, economic security.

Посилання на статтю:

АРА: Izmaylova, E., Bolila, N. (2018) Modeli prohnouzuvannya vtraty finansovoyi stiykosti yak skladova systemy ekonomichnoyi bezpeky pidryadnykh budivel'nykh pidpryyemstv. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 38, 225 – 233.

ДСТУ: Измайлова К.В. Модели прогнозирования втрати финансовой стойкости как складовая системы экономической безопасности подрядных строительных предприятий [Текст] / К.В. Измайлова, Н.В. Боліла // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. – 2018. – № 38. – С. 225 –233.

УДК 69.003

О.Д. Галунка,
аспірантка

ORCID: 0000-0002-3437-2553

Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ

ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Стаття присвячена визначенню актуальності дослідження інноваційного розвитку в будівельній галузі України і визначенні його пріоритетних напрямків. Зазначенні відомі вчені, що вже значний час досліджують питання інноваційного розвитку в Україні в цілому, так і в будівельній галузі. Одним із значущих питань є сучасний стан активності інноваційного розвитку, який напряму залежить від фінансування наукових досліджень і розробок та витрати на їх виконання за різними джерелами як по Україні, так і в будівельній галузі протягом 2013-2018 р. На першому місці фінансово впливовим на інноваційний розвиток є держбюджет, суттєво фінансуються наукові роботи також за рахунок підприємств України та іноземних держав, останнім часом спостерігається збільшення вкладання власних коштів населення.

Ключові слова: *інноваційний розвиток, будівельна галузь, будівельне підприємство, фінансування інноваційного розвитку, джерела фінансування.*

Вступ. Перед урядом кожної країни у світовій спільноті стоїть питання постійного пошуку нових або реорганізованих економічних, політичних та соціальних методів для визнання і утримання рівня конкурентоспроможності держави і окремо кожного підприємства відповідно. Саме інноваційний розвиток є одним із пріоритетних і стратегічних напрямків в економіці України. Однією з найважливіших і впливових галузей із народного господарства є саме будівельна галузь, але при цьому і дуже залежна від інших. Тому виникає потреба в дослідженні активності інноваційного розвитку будівельних галузі з подальшим визначення стратегічних напрямків розвитку України в цілому.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Питаннями інноваційного розвитку цікавляться і опікуються багато науковців, дослідників. Значний вклад у розвиток цієї теми внесли такі вітчизняні автори: Поляковська К.В. [10], Гринько Т.В. [13]. Але саме проблеми інноваційного розвитку в будівельній галузі